

Sygn. akt **III AUa 123/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Borkiewicz

Sędziowie: SSA Ewa Cyran

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans (spr)

Protokolant: st.sekr. sąd. Alicja Karkut

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 r. w Poznaniu

sprawy **E. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 7 listopada 2014 r. sygn. akt VIII U 3085/12

o d d a l a apelację.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Marek Borkiewicz	SSA Ewa Cyran
-------------------------------------	----------------------	---------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., przeliczył emeryturę **E. S.** od dnia 1 lutego 2012 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Rozpoznając odwołanie **E. S.** od powyższej decyzji, Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 7 listopada 2014 r. w sprawie VIII U 3085/12 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury odwołującegogo przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 143,52 %.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

E. S. urodził się w dniu (...) Decyzją z dnia 25 marca 1986 r. przyznano odwołującemu rentę inwalidzką II grupy inwalidów, począwszy od dnia 28 marca 1986 r. Za podstawę wymiaru przyjęto miesięczny zarobek z ostatnich 12

miesiący zatrudnienia na kolei od 1 marca 1985 r. do 28 lutego 1986 r. Ponadto Zakład uwzględnił 31 lat, 7 miesięcy i 25 dni.

W dniu 19 listopada 2002 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie emerytury. Decyzją dnia 8 stycznia 2003 r. organ rentowy przyznał odwołującemu emeryturę od dnia 1 listopada 2002 r., tj. od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 112,02%.

Wnioskiem z dnia 4 lutego 2003 r. odwołujący zwrócił się o wyliczenie emerytury od podstawy przyjętej do wymiaru renty inwalidzkiej II grupy oraz przedłożył druk Rp-7 wystawiony przez (...) Zakłady (...) za okres 1957 r., 1960-1986. Ponadto zwrócił się o przyjęcie najkorzystniejszych 20 lat z przedłożonego dokumentu.

Decyzją z dnia 2 kwietnia 2003 r. Zakład przeliczył emeryturę E. S. od dnia 1 listopada 2002 r. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1957, 1960-1974, 1978-1980, 1984. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 122,41%. W załączniku do decyzji organ rentowy wyjaśnił, iż do obliczenia emerytury przyjęto kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy.

Wnioskiem z dnia 27 lutego 2012 r. odwołujący zwrócił się o ponowne naliczenie emerytury z uwzględnieniem dodatkowego zatrudnienia w Klubie (...) i Klubie (...). Do wniosku odwołujący następujące dokumenty:

- umowę o pracę z dnia 1 października 1964 r. zawartą z Klubem (...) od dnia 1 października 1964 r., na podstawie, której zaangażowano odwołującego do pracy w sekcji gimnastycznej w charakterze instruktora. W umowie wskazano też, iż E. S. jest zobowiązany przepracować tygodniowo 12 godzin lekcyjnych, a wynagrodzenie ustalono w wysokości 700 zł miesięcznie.

- umowę o pracę z dnia 30 września 1964 r. zawartą z Klubem (...), na podstawie, której E. S. został zaangażowany do pracy w (...) Szkółce (...) przy (...) O. – (...) w charakterze instruktora. Zgodnie z zawartą umową odwołujący był zobowiązany do przepracowania tygodniowo 6 godzin lekcyjnych, prowadząc treningi. Tytułem wynagrodzenia ustalono stawkę godzinową w wysokości 14,40 zł za przepracowaną godzinę lekcyjną. Powyższa umowa została zawarta na okres od 1 października 1964 r. do 31 grudnia 1964 r.,

- angaż z dnia 26 stycznia 1970 r. wystawiony przez Klub (...), w którym wskazano, iż wynagrodzenie od dnia 1 stycznia 1970 r. będzie wynosić 1000 zł miesięcznie,

- umowę zlecenia z dnia 5 lutego 1972 r. zawartą z Klubem (...), na podstawie której powierzono odwołującemu pełnienie obowiązków gospodarza sekcji gimnastycznej. Tytułem wynagrodzenia ustalono ryczałt w wysokości 300 zł miesięcznie płatny ostatniego każdego miesiąca. Umowa została zawarta na okres od 1 lutego 1972 r.

Rozpoznając powyższy wniosek, organ rentowy decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r. przeliczył emeryturę E. S. od dnia 1 lutego 2012 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1957, 1960-1974, 1978-1980, 1984. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 140,51%. Zakład uwzględnił także 31 lat i 7 miesięcy okresów składkowych. Ponadto organ rentowy wskazał, iż przedłożona umowa o pracę z Klubu (...) przy (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. – (...) Szkółka (...) nie może posłużyć do przeliczenia emerytury, ponieważ na jej podstawie nie można ustalić wysokości wynagrodzenia z całego okresu zatrudnienia. Organ rentowy nie uwzględnił także w podstawie wymiaru wynagrodzenia za pracę w Klubie (...) przy (...) w P. z uwagi na fakt, iż była to umowa zlecenia, która nie wskazuje dokładnego okresu wykonywanej pracy.

W okresie od 1 października 1964 r. do 30 kwietnia 1973 r. odwołujący był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Klubie (...) Na podstawie zawartej w dniu 1 października 1964 r. umowy o pracę powierzono odwołującemu obowiązki instruktora i zobowiązany był do odbycia 12 godzin lekcyjnych tygodniowo. Tytułem wynagrodzenia ustalono kwotę

w wysokości 700 zł. Natomiast w umowie o pracę z dnia 4 stycznia 1965 r. ustalono wynagrodzenie odwołującego w wysokości 800 zł od dnia 1 stycznia 1965 r. Obowiązkiem odwołującego było również przepracowanie 12 godzin lekcyjnych tygodniowo. Angażem z dnia 26 stycznia 1970 r. od dnia 1 stycznia 1970 r. podwyższono wynagrodzenie odwołującego do kwoty 1000 zł miesięcznie. W związku ze złożonym wypowiedzeniem umowy o pracę w dniu 14 kwietnia 1973 r., pracodawca rozwiązał z odwołującym stosunek pracy z dniem 30 kwietnia 1973 r.

Z zachowanych kart wynagrodzeń wynika, iż wynagrodzenie odwołującego w latach 1972-1973 kształtowało się następująco: w styczniu 1972 r. – 1.294,80 zł netto, w lutym 1972 r. – 1.515,80 zł netto, w marcu 1972 r. – 1.500 zł netto, w kwietniu 1972 r. – 1.474,20 zł netto, w maju 1972 r. – 1.531,60 zł netto, w czerwcu 1972 r. – 1.500 zł netto, w lipcu 1972 r. – 1.173 zł netto, w sierpniu 1972 r. – 1.173 zł netto, we wrześniu 1972 r. – 1.449,40 zł netto, w październiku 1972 r. – 1.635,60 zł netto, w listopadzie 1972 r. – 1.580,20 zł netto, w grudniu 1972 r. – 1.500 zł netto, w styczniu 1973 r. – 1.515 zł netto, w lutym 1973 r. – 1.515 zł netto, w marcu 1973 r. – 1.548 zł netto, w kwietniu 1973 r. – 1.463 zł netto.

Jednocześnie w okresie od 1 lutego 1972 r. do 30 kwietnia 1973 r. odwołujący był zatrudniony w Klubie (...), na podstawie zawartej w dniu 5 lutego 1972 r. umowy zlecenia, którą ustalono wynagrodzenie odwołującego w wysokości 300 zł miesięcznie.

Jako instruktor odwołujący posiadał książeczkę instruktorską wystawioną przez Główny Komitet (...), w której wskazano, iż posiada stopień klasy I w gimnastyce sportowej. Pracował zarówno ze starszą młodzieżą (seniorami), jak i młodszymi zawodnikami. Zajęcia odbywały się na jednej hali. Natomiast latem odbywały się obozy dla dzieci, w których uczestniczył także odwołujący.

J. D. w okresie od 1 lutego 1968 r. do 31 grudnia 1981 r. pracowała razem z odwołującym w Klubie (...) jako instruktor gimnastyki. Pracowała z dorosłymi oraz dziećmi na tej samej sali, co odwołujący. Natomiast świadek S. P. był zatrudniony w latach 1961-1965 w Klubie (...) jako trener i sędzia sportowy. Spotykał się z często z odwołującym w związku z wykonywaną pracą.

Hipotetyczne wyliczenie wynagrodzenia, dokonane przez organ rentowy przy przyjęciu wynagrodzenia: od 1 października 1964 r. w wysokości 700 zł miesięcznie, od 1 stycznia 1965 r. w wysokości 800 zł miesięcznie, od 1 stycznia 1970 r. w wysokości 1.000 zł miesięcznie, od 1 lutego 1972 r. do 30 kwietnia 1973 r. w wysokości 300 zł miesięcznie oraz przy uwzględnieniu zgodnie z zachowaną dokumentacją płacową wynagrodzeń miesięcznych odwołującego przy przyjęciu 6 godzin lekcyjnych tygodniowo, które wynosiło: w styczniu 1972 r. – 1.294,80 zł netto, w lutym 1972 r. – 1.515,80 zł netto, w marcu 1972 r. – 1.500 zł netto, w kwietniu 1972 r. – 1.474,20 zł netto, w maju 1972 r. – 1.531,60 zł netto, w czerwcu 1972 r. – 1.500 zł netto, w lipcu 1972 r. – 1.173 zł netto, w sierpniu 1972 r. – 1.173 zł netto, we wrześniu 1972 r. – 1.449,40 zł netto, w październiku 1972 r. – 1.635,60 zł netto, w listopadzie 1972 r. – 1.580,20 zł netto, w grudniu 1972 r. – 1.500 zł netto, w styczniu 1973 r. – 1.515 zł netto, w lutym 1973 r. – 1.515 zł netto, w marcu 1973 r. – 1.548 zł netto, w kwietniu 1973 r. – 1.463 zł netto, przedstawia się następująco: wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z uwzględnieniem kart wynagrodzeń – po przeliczeniu kwot netto na kwoty brutto – wynosi 143,52%, a świadczenie brutto 2.166,72 zł.

Mając na uwadze powyżej ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem sporu było to, czy organ rentowy zasadnie odmówił przeliczenia odwołującemu podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem kwot wynagrodzeń widniejących w dokumentach przedłożonych przez odwołującego do wniosku z dnia 27 lutego 2012 r. Istotne zatem okazało się to, czy możliwe jest na tej podstawie odtworzenie wysokości wynagrodzeń pobieranych przez odwołującego w latach 1964-1973 z tytułu zawartej umowy o pracę z Klubem (...) oraz w latach 1972-1973 z tytułu zawarcia umowy zlecenia z Klubem (...), a w dalszej konsekwencji przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o tak ustalone wynagrodzenie i uzyskanie wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, niż ten dotychczas stosowany.

Sąd Okręgowy wskazał, że z dokumentów dotyczących zatrudnienia w Klubie (...) i Klubie (...) zachowały się umowy o pracę, angaże oraz karty wynagrodzeń za lata 1972-1973. Z dokumentów tych wynika wprost bądź w drodze matematycznego wyliczenia przedstawionego przez organ rentowy, jakie wynagrodzenie przysługiwało odwołującemu

w spornym okresie. Miesięczna wysokość wynagrodzenia wskazana w umowach o pracę oraz angażu stanowi element podstawowy i wyjściowy do obliczenia rocznego wynagrodzenia za pracę. Tym bardziej, że powołani na wniosek odwołującego świadkowie J. D. i S. P., którzy w spornym okresie pracowali razem z odwołującym, potwierdzili, iż wynagrodzenie w owym czasie było ustalone w stałej wysokości. Nadto zgodnie potwierdzili, iż odwołujący w latach 1964-1973 pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Brak jakiegokolwiek adnotacji o przerwach w zatrudnieniu (np. urlopach bezpłatnych) wskazuje na ciągłość zatrudnienia rozumianego jako świadczenie pracy, za którą przysługiwało wynagrodzenie. W przypadku odwołującego nie ma dokumentów wskazujących na nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy czy korzystanie z urlopu bezpłatnego. Zresztą ciężar udowodnienia okoliczności, że odwołujący korzystał ze zwolnień lekarskich czy też urlopów bezpłatnych, obciąża organ rentowy. Brak dokumentacji na tę okoliczność nie powoduje przeniesienia ciężaru dowodu okoliczności przeciwnej na ubezpieczonego. Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu sformułowaną w art. 6 kc i art. 232 kpc, dla uwzględnienia wynagrodzenia uzyskanego przez odwołującego w 1962 roku, wystarczyło, że udowodni on fakt pracy stałej i w pełnym wymiarze czasu pracy, a przy pomocy złożonego angażu dodatkowo należne wynagrodzenie. Sąd Okręgowy podzielił w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2006 r. (I UK 27/2006).

Sąd Okręgowy przywołał treść § 20 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10 poz. 49) i wskazał, że wynikające z tego przepisu ograniczenia w przeprowadzaniu dowodów obowiązują organ rentowy, natomiast przed Sądem odwołujący mógł wykazywać wysokość zarobków również za pomocą innych środków dowodowych – m.in. zeznań świadków. Przywołując z kolei treść art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440), wskazał na zasady, na podstawie których oblicza się ponownie wysokość podstawy emerytury. Sąd Okręgowy przywołał również treść art. 6 ust. 2 pkt 13 w/w ustawy, zgodnie z którym za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracy na obszarze Państwa Polskiego wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz współpracy przy wykonywaniu takiej umowy:

- a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składek,
- b) wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1976 r., jeżeli umowa odpowiadała warunkom ubezpieczenia obowiązującym w tym dniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że z powyższego wynika, iż do ustalenia podstawy wymiaru możliwe było także przyjęcie wynagrodzenia odwołującego otrzymywanego z tytułu umowy zlecenia zawartej w okresie od 1 lutego 1972 r. do 30 kwietnia 1973 r. Tym samym, dokonane przez organ rentowy wyliczenie odwołującemu wynagrodzenia za lata 1964-1973 w ocenie Sądu zostało dokonane prawidłowo, tj. zgodnie z rzeczywistym czasem pracy i odzwierciedla otrzymane wówczas przez niego wynagrodzenie. Zatem powyższe umożliwiło na dokonanie hipotetycznego obliczenia odwołującemu WWPW przez Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dwudziestu najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu, w tym uwzględniając jego wynagrodzenie ze spornych lat. Z dokonanego obliczenia wynikało jednak, że WWPW wyniósł 143,52 %, a zatem okazał się wyższy od dotychczas stosowanego, który wynosi 140,51 %. Wobec czego Sąd na tej podstawie mógł dokonać przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wynagrodzenia z lat 1964-1973.

Na koniec swoich rozważań, Sąd Okręgowy podkreślił, że odwołujący zgodził się z założeniami zakreślonymi przez Sąd do przeprowadzenia hipotetycznego wyliczenia, które przeprowadził organ rentowy, w tym nie kwestionował przyjęcia do obliczeń jedynie okresu od stycznia 1973 r. do kwietnia 1974 r. oraz zgodził się z wynikiem kalkulacji hipotetycznej przeprowadzonej przez ZUS.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych w uzasadnieniu przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 11 czerwca 2012 r., w ten sposób, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury odwołującego przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 143,52%.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P..

Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. polegające na sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiale dowodowym, w szczególności polegających na przyjęciu, że do ustalenia podstawy wymiaru emerytury E. S. przyjmuje się wskaźnik wysokości podstawy świadczenia w wysokości 143,52 %, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego tj. art. 111 ustawy o emeryturach i rentach w FUS.

W uzasadnieniu apelujący wskazywał, że w jego ocenie przeprowadzone postępowanie dowodowe przed organem rentowym, jak i Sądem nie wykazało, aby istniały podstawy do przyjęcia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury Ubezpieczonego w wysokości 143,52 %. W oparciu o przedstawione przez odwołującego dokumenty nie ma bowiem w ocenie organu rentowego możliwości przyjęcia wyższego wwpw, albowiem przedłożona umowa o pracę z Klubu (...) przy (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. (...) Szkołka (...) nie może posłużyć do przeliczenia emerytury, ponieważ na jej podstawie nie można ustalić wysokości wynagrodzenia z całego okresu zatrudnienia. Podana w umowie liczba godzin tygodniowo - 6 godzin oraz stawka za godzinę 14,40 zł. jest wynagrodzeniem ustalonym w dniu zawarcia stosunku pracy. Umowa ta nie potwierdza z kolei, że przez cały okres objęty świadczeniem pracy wypłacane było wynagrodzenie właśnie w tej właśnie wysokości. Ponadto w tej umowie brak jest liczby godzin ustalonych w stosunku do dnia, tygodnia oraz miesiąca. Również przyjęcie przez Sąd wynagrodzenia z umowy zlecenia było w ocenie organu rentowego nieprawidłowe.

Mając powyższe zarzuty na uwadze, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Odwołujący E. S. wnosil o oddalenie apelacji pozwanego organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Spór w przedmiotowej sprawie, jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, zasadniczo sprowadzał się do ustalenia, czy na podstawie zgromadzonej dokumentacji można odtworzyć wysokość uzyskiwanego przez odwołującego E. S. wynagrodzenia w latach 1964-1973, z tytułu umowy o pracę zawartej z Klubem (...)(dalej (...)) oraz w latach 1972-1973 z tytułu zawartej umowy zlecenia z Klubem (...), a w dalszej kolejności przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o tak ustalone wynagrodzenie i uzyskania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, niż ten ustalony i stosowany dotychczas przez organ rentowy.

Zgodnie z art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 – dalej ustawa emerytalna)) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (WWPW) jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Powyższy przepis art. 111 ustawy emerytalnej umożliwia ubezpieczonemu ponowne ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty w sytuacji, gdy ubezpieczony wskaże do przeliczenia świadczenia okresy ubezpieczenia przypadające przed jego przyznaniem lub zgłoszeniem wniosku o ponowne ustalenie uprawnień, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – przy uwzględnieniu tych okresów - jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Wskazać także należy, że zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 13 w/w ustawy emerytalnej, za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne pracy na obszarze Państwa Polskiego wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz współpracy przy wykonywaniu takiej umowy:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1976 r., jeżeli umowa odpowiadała warunkom ubezpieczenia obowiązującym w tym dniu.

W niniejszej sprawie odwołujący domagał się przeliczenia wysokości świadczenia emerytalnego z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych, przy uwzględnieniu zarobków za lata 1964-1974 r., wynikających z dodatkowych umów o pracę w dwóch Klubach (...), a później (...).

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, odwołujący zawarł z klubem (...) w dniu 30.09.1964 r. dwie umowy o pracę: w pierwszej wskazano, że tytułem wynagrodzenia będzie otrzymywał kwotę 700 zł (miesięcznie od 1.10.1964 r.; umowa ta dotyczyła pracy na stanowisku instruktora dorosłych) a w drugiej, że odwołujący jest zobowiązany pracować tygodniowo 6 godzin lekcyjnych, przy stawce godzinowej 14,40 za przepracowaną godzinę lekcyjną (od 1.10.1964 r.; umowa ta dotyczyła pracy na stanowisku instruktora młodzieży). W aktach sprawy znajduje się także umowa o pracę z(...) z dnia 4 stycznia 1965 r., z której wynika, iż odwołujący z tytułu pracy w tym Klubie (...), w charakterze instruktora w sekcji gimnastycznej, będzie otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 800 zł (miesięcznie od 1.01.1965 r.; umowa ta dotyczyła pracy na stanowisku instruktora dorosłych) (k.19 akt sądowych). Z kolei z treści pisma z dnia 26.01.1970 r. sporządzonego przez (...) (następca (...)) wynika, iż wynagrodzenie E. S. z tytułu pracy w (...) wzrasta do wysokości 1000 zł miesięcznie od dnia 1.01.1970 r. (aneks dotyczył pracy na stanowisku instruktora dorosłych). Odwołujący przedłożył także listę płac za rok 1972 i 1973 z tytułu pracy wykonywanej przy (...)Przedsiębiorstwie (...)w P. w Klubie (...) (później (...)) (na stanowisku instruktora gimnastycznego młodzieży).

Sąd Apelacyjny wskazuje, że w przedmiotowej sprawie bezsporne jest to, że odwołujący w okresie od 1.10.1964 r. do 30.04.1973 r. pracował na podstawie umowy o pracę w Klubie (...)(wcześniej (...)). Z treści powyżej przedłożonych umów o pracę wynika także bezspornie, iż w okresie od 1.10.1964 r. do 31.12.1964 r. z tytułu pracy w (...) odwołujący uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 700 zł miesięcznie, w okresie od 1.01.1965 r. do 31.12.1969 r. w wysokości 800 zł, a w okresie od 01.01.1970 r. do 30.04.1973 r. w wysokości 1000 zł (k. 13, 18-21 akt sądowych – oryginały umów o pracę w dokumentacji osobowej odwołującego – akta rentowe, z wyjątkiem umowy z 4.01.1965 r. dotyczącej podwyższenia wynagrodzenia do kwoty 800 zł miesięcznie, która znajduje się na k. 19 akt sądowych.). Bezsporne jest także to, że organ rentowy uznał powyższy okres pracy odwołującego od 1.10.1964 do 30.04.1973 r. w (...) i wynagrodzenie wynikające z tytułu tych umów uwzględnił przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczenia odwołującego. Jednakże, jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy, organ rentowy w sposób błędny przyjął, że odwołujący uzyskiwał początkowo wynagrodzenie w wysokości 700 zł miesięcznie w okresie do 31.12.1969 r., a potem od 1.01.1970 r. w wysokości 1000 zł miesięcznie. Jak wynika z powyższego, błędnie organ rentowy nie uwzględnił w swoich

wyliczeniach tego, że odwołujący w okresie od 1.01.1965 do 31.12.1969 uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 800 zł miesięcznie. Okres ten należało zatem uwzględnić przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczeń odwołującego - analogicznej jak przy wynagrodzeniu uzyskiwanym przez odwołującego w wysokości 700 zł i 1000 zł.

Przy obliczaniu podstawy wymiaru świadczeń odwołującego, z uwagi na treść przywołanego powyżej art. 6 ust. 2 pkt 13 ustawy emerytalnej, należało także odwołującemu zaliczyć wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez E. S. z tytułu umowy zlecenia, zawartej w okresie od 1 lutego 1972 r. do 30 kwietnia 1973 r. Odwołujący na podstawie tej umowy zlecenia został zatrudniony jako gospodarz sekcji gimnastycznej i dodatkowo uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie. Niezasadnie organ rentowy twierdzi, iż nie ma podstaw do uwzględnienia wysokości wynagrodzenia odwołującego z tytułu tej umowy w podstawie wymiaru świadczenia. Sąd Apelacyjny wskazuje bowiem, że skoro odwołujący bezspornie w czasie wykonywania umowy zlecenia zawartej z (...), był w tym klubie jednocześnie zatrudniony na umowę o pracę, to należy przyjąć, z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, że od umowy zlecenie były również odprowadzane składki i odwołujący był zgłaszany do ubezpieczeń społecznych.

Tym samym zasadne jest uwzględnienie zarobków odwołującego po 300 zł miesięcznie uzyskiwanych z tytułu pracy na podstawie umowy zlecenia w charakterze gospodarza sekcji gimnastycznej w (...), zwłaszcza, że praca odwołującego była świadczona w zakładzie państwowym i to w takim, w którym – jak wskazano powyżej – odwołujący jednocześnie świadczył pracę na podstawie umowy o pracę. Ponadto, zdaniem ZUS, nie wiadomo czy odwołujący faktycznie wykonywał pracę na podstawie tej umowy zlecenia i jak długo trwała umowa. Odwołujący przedłożył w toku postępowania wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 14 kwietnia 1973 r., w którym wniósł o zwolnienie go z obowiązków pełnienia funkcji instruktora oraz gospodarza sekcji gimnastycznej(...). (...) przy (...)w P. (k.21 akt sądowych). Wskazał, że umowę zawartą w dniu 30.09.1964 r. i 5.02.1972 r. rozwiązuje z dniem 30 kwietnia 1973 r.; na piśmie zamieszczona jest adnotacja kierownika Sekcji (...), że wypowiedzenie wpłynęło 14.04.1973 r. oraz że wymówienie należy przyjąć. Wskazuje to, zdaniem Sądu II instancji, na to, iż faktyczna data zatrudnienia odwołującego w Klubie (...), i to zarówno w zakresie umowy o pracę, jak i umowy zlecenia, trwało do dnia 30 kwietnia 1973 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny stwierdza, że zasadnie Sąd I instancji postanowieniem z dnia 29.11.2013 r. (k. 57 akt sądowych) zobowiązał organ rentowy do obliczenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia odwołującego przy uwzględnieniu tego, że:

- odwołujący z tytułu pracy w (...) (później (...)) w okresie od 1.10.1964 r. uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 700 zł miesięcznie, w okresie od 1.01.1965 r. uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 800 zł miesięcznie i w okresie od 1.01.1970 r. uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 1000 zł miesięcznie;

- oraz, że z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia z (...) w okresie od 1.02.1972 r. do 30.1973 r. uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie.

Zasadnie w przedmiotowym postanowieniu Sąd Okręgowy zobowiązał również organ rentowy do uwzględnienia danych zawartych w zachowanej dokumentacji płacowej (listy płac za rok 1972 i za okres styczeń – kwiecień 1973 r.).

W tym miejscu Sąd Apelacyjny wskazuje, że wbrew twierdzeniom apelacji – Sąd Okręgowy przyjął do podstawy wymiaru odwołującego w zakresie wynagrodzenia odwołującego w (...) jedynie zarobki odwołującego w charakterze instruktora szkoły gimnastycznej młodzieży za lata 1972-1973, za które odwołujący przedłożył listy płac, natomiast nie uwzględnił zarobków za lata 1964-1971, albowiem rzeczywiście za ten okres brak jest pewnych danych, w oparciu o które można byłoby ustalić konkretnie wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez odwołującego.

Mając na względzie powyższe, Sąd Apelacyjny wskazuje iż w żadnej mierze nie doszło w przedmiotowej sprawie do nieprawidłowości w ustaleniu stanu faktycznego. Sąd Okręgowy przeprowadził bowiem prawidłowo postępowanie dowodowe, które było właściwie nakierowane na rozwiązanie kwestii spornej i w trakcie tego postępowania nie uchybił przepisom prawa procesowego, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów, wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd I instancji nie popełnił zatem żadnych

uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. Sąd Apelacyjny wskazuje, że w pełni zgadza się z twierdzeniami Sądu Okręgowego zawartymi w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia i przyjmuje je za własne.

Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, iż w sprawie nie doszło do nieprawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego i naruszenia tym samym prawa materialnego, tj. art. 111 ustawy emerytalnej. Prawdłowo, bowiem Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku przyjął, że istniały podstawy do przyjęcia wyższego wskaźnika podstawy wymiaru emerytury E. S. w wysokości 143,52 %. Współczynnik ten okazał się bowiem wyższy od obliczonego poprzednio, czyli 140,51%, a wysokość emerytury wzrosła z kwoty 2135,55 zł do kwoty 2166,72 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c., uznając, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu odpowiada prawu, oddalił wniesioną apelację.

del. SSO Katarzyna Schönhof- Wilkans	SSA Marek Borkiewicz	SSA Ewa Cyran
---	----------------------	---------------